

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Égész évre . . . 6 korona.
Egyes szám ára 4 fillér.

MEGJELENIK KÉTENYÉRT EGYSZER-
szombaton és egyes rendkívüli alkalmakkor.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG:
Városi Közevelő (városi),
főosztály 7. sz. írók és
a kéziratok.

KIADÓHIVATAL:
Városi Könyvnyomda-vállalat
írója, írók és
az előfizetési díjak és hirdetések.

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Főszerkesztő: **VECSEY IMRE.** ♦♦ Felelős szerkesztő: **KONCZ ÁKOS.**

Kiadóulajdonos: **A VÁROSI KÖNYVNYOMDA-VÁLLALAT.**

Közügyülés.

Városunk törvényhatósági bizottsága közepes számu bizottsági tagok részvételével tartotta meg rendes közgyűlést f. hónap 18-án Domahidy Elek ér. főispán elnöklésével. A polgármesteri jelentés felolvasása és tudomásvétele után *Kovács József* polgármester válaszolt Révi Nándor dr. interpellációjára a csatornázási ügyben, melyet a közgyűlés tudomásul vett. Ugyancsak a polgármester felelt a homokkerri utépítés kérdésében hozzá intézett interpellációra, melyet szintén tudomásul vett a közgyűlés. A miniszteri leirat tudomásvétele után a református egyház bérpalotája került szönyegre. A bérpalota homlokzati vonala által a város köztér céljára 86 négyzetözl területet 40,000 kor. szavaz meg. A közgyűlés elhatározta, hogy felír a kormányhoz, miszerint a tervezett kerületi börtön helyett 300,000 korona állami hozzájárulással kiskoru árva részére létesítsen szeretetházat és ezen célra a város hajlékos felajánlani az első számú gazdasági iskola mellett levő telket. A közgyűlés írta Miklóssy Kálmán igazgatónyos albiztet és Rácz Mihály díjnyokot választotta meg. A róm. katn. egyház iskolasegélyében a közgyűlés akképpen határozott, hogy a különbözetet ugyan kintalja, de átír a közigazgatási bírósághoz. A villamos világítás harmadik gépcsoportjára a közgyűlés megszavazott 280,000 koronát. A városi tégla- és cserépgyár külön kezeléssel vételéről szóló szabályrendeletet a közgyűlés elfogadta. — A város pénzeit 9 pénzintézetnél helyezte el a közgyűlés, a folyószámlát pedig az Ipar- és kereskedelmibankban bonyolítja le.

A közgyűlés a Haladás egyesületnek tulajdonába bocsátotta a Bethlen-u. 5. számú házastelket; a helyi vasutnak megengedte kocsjain a városi cimert használatát; a guthi vadászterületet 800 koronáért a guti vadászársaságnak adta, továbbá kimondta, hogy az anyakönyvi hivatalban az esetben, ha a tulajdonos azt 1600 koronáért adja érbe, a mostani helyén hagyja. Végül Falk Lajos és társai indítványát, hogy a huzdrágaság ügyében írjon fel a város a kormányhoz — a közgyűlés elfogadta.

Több kisebb tárgy elintézése után a közgyűlést elnökölő főispán berekesztette.

Polgármesteri jelentés Debreczen sz. kir. város 1909. évi életéről.

(Folytatás.)

A közkórház forgalma.

Közkórházunk 1909. évben ápolott 4410 beteget 103,736 ápolási nappal, tehát éppen tízezerrel kevesebb ápolási napot csámoltunk, mint az előző évben, s így tekintve az 1 K 76 filléri napi talalacsony napi ápolási költséget, a deficitnek szűkséggéppen be kellett következnie. Ámde az idei első felév betegforgalmából méltán remélhetjük, főleg ha a magas helyügyminiszterium a jövőre előirányzott ápolási költségünket helybelagya, hogy ezt a deficitet kiközösöljük és a jövő évet proficitel fogjuk zárni. Hogy közkórházunk, mely tisztán csak az ápolási költségből tartja fenn magát, a nagy kiadásait rendezen bírja fedezni, szűkséges betegforgalmunknak minél főlebb fokozása, csak hogy ennek meg az az alapfeltétele, hogy minél több férőhelyünk legyen, szóval égető szükséges immár közkórházunk kibővítése, különösen az elmeosztályé, amelyben még a helyből behordott elmebetegeket sem tudjuk mind elhelyezni, annál kevésbé a vidékieket, amiert aztán van is részünk rengeteg hírlapi támadásban és temérdek más kellemetlen ségben egy gyeseke, mint a rendőrség részéről.

A betegforgalmunk legnagyobb volt január, február, március, április, november és december hónapokban. A betegek közül helybeli volt 1410, vidéki volt 3000. Legforgalmasabb volt a helygyógyászati osztály, amiben a sebzést a bőr és bujakór, továbbá a szemészet, végül az elmekór-osztály az idecsaltól részletes kimutatás szerint. A helygyógyászaton leggyakoribb betegségek voltak: tüdővész 200 eset, 60 esetben halállal végződve; légzőszervek betegségei; emésztőszervek betegségei; idegrendszer betegségei; — beveny fertőző betegségekből: bási hagymáz 128 esetben 15 halálesettel; váltóláz, kanyaró, vörheny, orbánc, roncsoldó toroklók 4 esetben, kiütéses hagymáz 7 esetben 3 halálesettel; dermedtség 3 esetben 1 halálesettel, acut mérgezés 69 esetben 9 halálesettel.

A bujakóros osztályon: általános bujakór, kankó; a bőrbetegségeknél rüh, ecceema. A sebzésben: görvetykóros mirigyek, alképletek, törések, ficamok, carcinomák, zuzott sebek. A szemészetben: költőszövet, látóideg, szivárványreca hártya, glaucoma betegségek, trachoma 40 esetben, szemtakaró 6 esetben.

Műtéteket végeztünk a sebzésben 802 esetben, a bujakór osztályon 210 esetben, szemészetben 40 esetben. A helygyógyászaton is fordultak elő apróbb műtétek: tályognyitás, hascapolás, bárszingtágítás, gyomor és hólyagmosás, méhkaputágítás, intubálás, serumoltás, górcsövi és vegyvizsgálatok.

A közkórházban meghalt 129 férfi, 111 nő.

Vegyesekből	768 kor. 84 fill.
Pénztár maradvány 1908. évről	1181 „ 35 „
Évi bevétel összesen	56,437 kor 84 fill.
Évi kiadás volt összesen	39,526 kor. 50 fill.

Tehát a bevételből levonva a kiadást pénztári maradvány lesz . . . . . 16,911 kor. 34 fill.

A különféle munkadíjakból, a konyhakert termékeiből és az ellátási díjak megtérülése után mutatkozó 39,526 kor. 50 fillér tiszta kiadásból, szegényházunkban az 1909. évben ápolás alatt volt szegények személyenkénti ellátása egész éven át 247 koronába, napi ellátása pedig 67 fillérbe került.

Az intézet szegényei lelki szükségleteinek kielégítésére szegényházunk imatermében, intézeti lelkészünk Hajdu Zsigmond reform. lelkész, püspöki titkár ur által, egy tanítóképzőintézeti növendék mint ének-vezér közreműködésével, minden második vasárnap és ünnep napokon, rendszeres istentisztelet tartatott. Az istentiszteleteken egy a város közönsége, mint a közel kertekben, téglavetőkben és tanyaon lakók közül, minden alkalommal, de különösen a nagyobb ünnepeken igen sokan vettek részt.

Kimutatás

az 1909. évben az adófőkönnyek 43,468. tétele alatt a városra, mint erkölcsi testületre és a lakosság terhére kirólt adókról.

A) Egyenes adó.

1. Földadó	375,014 K 97 f.
2. Házberadó	309,464 „ 96 „
3. Házosztályadó	63,269 „ 20 „
4. I. oszt. kereseti adó	73,731 „ 50 „
5. II. „ „ „	38,006 „ — „
6. III. „ „ „	359,871 „ 51 „
7. IV. „ „ „	151,296 „ 25 „
8. Nyilvános számadásra köt. egyll. adója	178,806 „ 77 „
9. Tőkekamat- és járadék-adó	23,276 „ 34 „
10. Általános jövedelmi pótdadó	292,836 „ 34 „
11. Fegyveradó	98 „ — „

Összesen: 1.866,591 K 84 f.

Ebből levonva a város és közv. fiz. adóját	107,822 „ 66 „
Marad a lakosság által fizetendő adó	1.763,769 „ 18 „
1909. évi szaporodás	40,217 „ 68 „
1908. évi hátralék	1.906,706 „ 34 „

Összesen: 3.710,693 K 20 f.

Levonva az 1909. évi apadást	139,482 „ 11 „
Végleges tartozás: 3.571,211 „ 09 „	
1909. évben befizetett	1.623,066 „ 23 „
Hátralék: 1.948,144 K 86 f.	

B) Orsz. betegápolási pótdadó:

1908. évi hátralék	81,110 K 94 f.
1909. évi kivétel	68,984 „ 60 „
1909. évi szaporodás	1697 „ 26 „
Összesen: 151,792 K 80 f.	
1909. évi apadás	5090 „ 59 „

Végleges tartozás: 146,702 K 21 f.

1909. évben befizetett	71,899 „ 12 f.
Hátralék: 74,803 K 09 f.	

C) A város, mint erkölcsi testület adója:

1909. évi kivétel	104,598 K 15 f.
1909. évi befizetés	104,598 „ 15 „
Hátralék: — K — f.	

a) Köcségi adó helyét pótló alap pénztár:

1909. évi előírás	15,816 K 88 f.
1909. évi törlesztés	9546 „ 39 „
Marad: 6270 K 49 f.	
1909. évi befizetés	11,755 „ 12 „
Tulfizetés: 5484 K 63 f.	

b) Sámsoni birtok után:

1909. évi előírás	1510 K 26 f.
1909. évi befizetés	1510 „ 26 „
Hátralék: — K — f.	

c) Szováti birtok után:

1909. évi előírás	16,837 K 16 f.
1909. évi befizetés	16,937 „ 16 „
Tulfizetés: 100 K — f.	

d) Mártonfalvai birtok után:

1908. évi hátralék	154 K 10 f.
1909. évi kivétel	4080 „ 73 „
Összesen: 4234 K 83 f.	
1909. évi befizetés	4234 „ 83 „
Hátralék: — K — f.	

D) Községi adó:

1909. évi hátralék	481,823 K 03 f.
1909. évi előírás	349,370 „ 07 „
1909. évi szaporodás	2464 „ 44 „
Összesen: 833,654 K 54 f.	
1909. évi apadás	11,956 „ 07 „
Marad: 821,698 K 47 f.	
1909. évi befizetés	358,323 „ 85 „
Hátralék: 463,374 K 62 f.	

E) Utadó:

1908. évi hátralék	208,836 K 48 f.
1909. évi előírás	146,549 „ 40 „
1909. évi szaporodás	74 „ 60 „
Összesen: 355,460 K 58 f.	
1909. évi apadás	1405 „ 28 „
Marad: 354,055 K 30 f.	
1909. évi befizetés	127,973 „ 58 „
Hátralék: 226,081 K 72 f.	

F) Kerekedelmi és iparkamarai illeték:

1908. évi hátralék	15,491 K 27 f.
1909. évi előírás	15,452 „ 16 „
1909. évi szaporodás	12 „ 56 „
Összesen: 30,955 K 99 f.	
1909. évi törlesztés	7159 „ 45 „
Marad: 23,796 K 54 f.	
1909. évi befizetés	13,585 „ 59 „
Hátralék: 10,210 K 95 f.	

Kimutatás

a Debreczen város közigazgatásán az 1909. év folyamán teljesített huzvizsgálat eredményéről.

Levágott szarvasmarha	13,968 drb
„ borjú	5,813 „
„ bivaly	1 „
„ bivalyborjú	2 „

Levágott juh	4.425 drb
" bárány	7.515 "
" kecske	13 "
" sertés	32.872 "
" malac	522 "

Kimutatás

A hatósági husszék 1909. évi havonkénti forgalmáról.

Hónap	Az eladásból befolyt összesen		Levonás				A felnek kifizetett összeg	
	K	f.	az eladási ár 5 ⁰ /o-éka		főzes és kivásvásztásért		K	f.
			K	f.	K	f.		
Jan. és febr.	2491	56	125	35	25	—	2341	21
Március	758	40	36	43	13	—	708	97
Április	470	45	23	61	1	—	445	84
Május	1093	14	54	88	16	—	1022	26
Junius	674	12	33	64	11	—	629	48
Julius	544	06	28	06	12	—	504	—
Augusztus	1193	80	59	75	10	—	1124	05
Szeptember	1291	35	60	19	10	—	1131	25
Október	1064	29	53	33	16	—	994	96
November	1246	80	61	91	16	—	1168	89
December	535	60	26	81	15	—	492	79
Összesen	11272	57	563	87	145	—	10563	70

Debreczen, 1910 december 31.

Csáky János,
vh. igazgató.**Kimutatás**

a közvágóhídon 1909. évben befolyt pénz bevételről és bárcza forgalmáról.

A fizetett díj minősége	Darab sz.	1 drb. után fizetett díj		Befizetés			
		K	f.	egyenként		összesen	
				K	f.	K	f.
Bélmósos nagymarháért	—	—	10	—	—	—	—
Bélmósos borjuért	—	—	06	—	—	—	—
" Sertésért	30952	—	04	1238	08	1238	08
Istálló pénz nagymarháért	1324	—	20	264	80	—	—
Istálló pénz borjuért	673	—	06	40	38	—	—
" sertésért	25448	—	04	1017	92	1323	10
Mázsálsi díj	—	—	—	—	—	439	30
Videkről behozott hus után községi pótlék	—	—	—	—	—	2386	32
Hűtőcsarnok használatáért a hentesektől	—	—	—	—	—	920	—
Hatósági husszékéből	—	—	—	—	—	708	87
Összesen						7015	67

Debreczen, 1910 december 31.

Csáky János,
vh. igazgató.

18.258/1910. sz.

Árverési hirdetés.

Debreczen, sz. kir. város tulajdonát képező Belső-Ohat nevű 3850 kat. hold 158 négyzetöl területű ingatlan tagbirtok; valamint a Telekháza nevű (Külső-Ohat) 4067 kat. hold 1559 négyzetöl területű ingatlan tagbirtok külön-külön 1912. évi október hó 1-től kezdődő és 1924. évi szeptember hó 30-án végződő 12 évre haszonbérbeadás nyilvános szóbeli árverésen haszonbérbe adtnak.

A szóbeli árverésre határnapul 1910. év december

Kimutatás

a közvágóhídon 1908. és 1909. évben levágott állatok után esedékes vágóhídi díjak és a 2 év különbözetének.

Megnevezés	1 drb. állat után a vágóhídi díj	1908. év		1909. év		1909. év	
		levágott állatok		levágott állatok		több	
		K	f.	K	f.	K	f.
Nagy marha	4	5.448	21.792	6.965	27.820	—	6.028
1 éven felüli szarvasu	4	635	2.540	812	8.248	—	708
1 éven aluli szarvasu	2	9.294	18.588	12.054	24.108	—	5.520
Juh és kecske	40	3.731	1.492,40	4.428	1.771,20	—	278,80
Bárány	20	6.149	1.239,80	7.515	1.509	—	278,20
Sertés 30 kg-mon felül	120	32.615	89.138	33.235	89.882	—	744
Sertés 30 kg-mon alul	60	97	58,20	173	108,80	—	45,60
Malac	30	—	—	529	106,60	—	106,60
Összesen		57.906	94.838,40	65.694	98.542,80	—	13.704,20
Végeredmény több							13.704,20

Debreczen, 1909 december 31.

Csáky János,
vh. igazgató.**Kimutatás**

a Debreczen város közvágóhídján az 1909. évi folyamán levágott állatok számáról.

Állat neve	Rendes vágóhíd		Könyöszer-vágóhíd		Összesen	
	darab szám					
	K	f.	K	f.	K	f.
Bika	—	—	33	—	33	—
Ökör	—	—	1.005	4	1.009	—
Tehén	—	—	5.863	28	5.891	—
Timó (L. 98. §-t) (növénydek)	—	—	7.062	7	7.069	—
Úszó (L. 98. §-t) (növénydek)	—	—	5.813	3	5.816	—
Bivaly (L. 97. §-t)	—	—	1	—	1	—
Bivalyborju (L. 97. §-t)	—	—	2	—	2	—
Juh	—	—	4.425	—	4.425	—
Bárány (tejen táplált)	—	—	7.515	—	7.515	—
Kecske	—	—	3	—	3	—
Gödölye (tejen táplált)	—	—	—	—	—	—
Sertés	—	—	32.872	536	33.408	—
Malac (tejen táplált)	—	—	522	—	522	—
Összesen			65.116	578	65.694	

Kelt Debreczenben, 1909. évi dec. hó 31-én.

Csáky János,
vh. igazgató.

hó 20-dik napjának délelőtti 10 órája a városaház nagy-tantermében tüzetik ki.

Bánatpénzül letendő a kikülfaltási ár 10⁰/o-a a Belső-Ohati bérletre 60.000 korona, a Telekházi (Külső-Ohat) bérletre 78.400 korona.

Mírl az érdeklődők azzal értesítetnek, hogy az árverési feltételek és a bérleteken levő városi épületek leltárai a számvévlő hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debreczen, 1910 november hó 10.

A városi tanács.